מחיצה של ברזל להפסיקו מחייך עליה ר'

יוםי בר' חנינא מאי מעמא קא מחייך אילימא משום דתני לח כר' יוחנן כן נורי לחומרא

ואיהו סבירא ליה כרבגן לקולא ומשום דסבר

לקולא מאן דתני לחומרא מחייך עלה אלא

משום 6 דתניא נהרות המושכין ומעיינות

הנובעין הרי הן כרגלי כל אדם ודלמא

במכונסין אלא משום דקתני צריך מחיצה של

ברזל להפסיקו ומאי שנא קנים דלא דעיילי

בהו מיא של ברזל נמי עיילי בהו מיא ודילמא

ט צריך ואין לו תקנה קאמר אלא משום דקל 🤉

הוא שהקילו חכמים במים כדרבי מבלא

ם דבעא מיניה רבי מבלא מרב מחיצה תלויה

מהו שתתיר בחורבה א"ל אין מחיצה תלויה

מתרת אלא במים קל הוא שהקילו חכמים במים: וחכ"א אין לו אלא ארבע וכו': רבי

יהודה היינו ת"ק אמר רבא שמונה על שמונה

איכא בינייהו תנ"ה יש לו שמונה על שמונה

דברי ר"מ ואמר רבא א מחלוקת להלך אבל

לטלטל דברי הכל ארבע אמות אין טפי לא

והני ד' אמות היכא כתיבא כדתניא י שבו

איש תחתיו כתחתיו [וכְמה תחתיו] גופִו

שלש אמות ואמה כדי לפשום ידיו ורגליו

דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר גופו שלש אמות

ואמה כדי שימול חפץ מתחת מרגלותיו ומניח

תחת מראשותיו מאי בינייהו איכא בינייהו

ארבע אמות מצומצמות אמר ליה רב

משרשיא לבריה כי עיילת לקמיה דרב פפא

בעי מיניה ארבע אמות שאמרו באמה דידיה

יהבינן ליה או באמה של קדש יהבינן ליה אם

אמר לך אמות של קדש יהביגן ליה עוג מלך הבשן מה תהא עליו ואם אמר לך באמה

דידיה יהבינן ליה אימא ליה מאי טעמא לא

קתני לה גבי לי שאמרו הכל לפי מה שהוא

אדם כי אתא לקמיה דרב פפא א"ל אי דייקיגן

כולא האי לא הוי תנינן - לעולם באמה דידיה

יהבינן ליה ודקא קשיא לך מאי מעמא לא

קתני גבי יש שאמרו דלא פסיקא ליה

משום דאיכא נגם באבריו: היו שנים מקצת

אמותיו של זה וכו': למה ליה למימר למה

הדבר דומה הכי קאמר להן רבי שמעון

לרבנן מכדי למה הדבר דומה לשלש חצירות

הפתוחות זו לזו ופתוחות לר"ה מאי שנא

התם דפליגיתו ומ"ש הכא דלא פליגיתו

ורבנן התם אוושי דיורין הכא לא אוושי

דיורין: י ושתים החיצונות כו': ואמאי כיון

דערבי להו חיצונות בהדי אמצעית הויא

בזד א ב מיי׳ פי״ב מהל׳ שבת הלכה טו סמג לאוין סה וסו טוש"ע א"ח סי שמט סעיף א וסי שנו :סעיף מה ג ד ה מיי' פ"ד מהלכות עירובין מהלכות עירובין הלכה כג טור ש"ע א"ח מי שעת סעיף א:

רבינו חננאל (המשר) וחכמים אומרים אין לו אלא ארבע אמות לכל רוח, שהן שמונה על שמונה. ופריש בתלמוד ארץ ישראל [מי] שבירר לו מבעוד יום וקדיש י עליו היום, ושמעיניה מן . הדא (דת') [ד]לא יכנס דברי ר' מאיר. ר' יהודה אמר [יכנס]. לא על הדא איתאמרת אלא ארישא אינאטוונ אלא אוישא דפיר[ק]א, מי שהוציאוהו גוים או רוח רעה איתאמרת עליה. א״ר בון מודה ר׳ יודה שאם בירר לו שאינו יכול לחזור בו. תניא נמי הכי ישנן שמונה על שמונה דברי ר' מאיר, כלומר ארבע אמות לכל רוח ישנן שמונה על שמונה אמות. אמר רבה מחלוקת להלך. יוחנז בז . פי׳ אפילווז ר׳ נורי לא התיר לו (להלך אלא) [אלא להלך] אלפים אמה, אבל לטלטל דברי הכל ד' אמות אין טפי לא. והני ד' אמות היכא כתיבי. כדתניא שבו איש תחתיו, בתחתיו. תחתיו, גופו ג׳ ואמה כדי פישוט ידיו ורגליו. והני ד׳ מצומצמות דברי ר' מאיר. ר' יהודה אומר אמה אחת, כדי שיהא נוטל חפץ ממראשותיו ויניח והני מרגלותיו. מרווחות ולא מצומצמות. ובעו לה הני ד' אמות דיהכי ליה כאמה דידיה או באמה של קודש. ואי אמרת באמה דידיה אמאי לא תני לה במס׳ כלים פרק י"ו יש שאמרו הכל מה שהו אדם, קומץ מנחה. וחופני הקטורת. ביום הכפורים כו', ליתני בהדייהו ארבע באמה שלו. ואי משום דאיכא ננס באיברין. פי׳ יש אדם ארוך ואמתו קצרה שאינז ד' אמות קצרה שאינן באמתו כתחתיו. ניתני במשנה חוץ מן ננס באיבריו שאין נותנין לו באמתו. ואסיקנא א״ל רב פפא לבריה דרב משרשיא אתינא לדקדק כולי האי לא תנינן. מתני׳ היו שנים מקצת אמותיו של זה בתוך אמותיו של זה מביאין [ואוכלין] באמצע ווכלבדו שלא יוציא כו׳. עד ושתים החיצונות אסורות זו עם זו. פי' כגון שיש ביניהן שלש אמות וכל אחד מהם יושב בשתי אמות שלו, ונשאר לו שתי אמות בזה הצד שביניהם, וכל אחד ואחד מותר לו לטלטל בשתי אמות הקרובות לו. נמצא באחת האמצעית שביניהן מותרין לטלטל. הכ קאמר להו ר' שמעו לרבנן מכדי למה הדב רבי יהודה היינו תנא קמא. וא״ת דילמא ר׳ אליעזר ור׳ יהודה לא פליגי אתנא קמא אלא לפרושי מלתיה קאתו וכן מצינו פרק כ"ג (סנהדרין דף כא.) של גבי לא ירבה לו נשים ובריש מתני׳ בריש חזקת הבתים (ב"ב דף כת.) ואומר ר"י דע"כ ר' אליעזר לא מפרש מילתיה

דתנא קמא אלא פליג עליה דהא מ״ק קאי אר' יוחנן בן נורי דאמר יש לו אלפים אמה לכל רוח ולא הוי באמצעיתו הכי נמי ד' אמות לת"ק וא"ת א"כ מאי פריך היינו ת"ק כיון דתנא קמא ארבי יוחנן בן נורי קאי ויש לו ד׳ אמות לכל רוח וי"ל דסבר המחשה אע"ג דאלפים דרבי יוחנן ⁽³⁾ הוי לכל רוח דהוו ד' אלפים על ד' אלפים ד' אמות דת"ק הוו ד' אמות בין הכל דומיא דטלטול ארבע אמות ברשות הרבים דהוי פי׳ ד׳ אמות לכל רוח שירצה כמו שאמר ר' יהודה לכד פריד היינו ת"ק ור"ח גרים חכמים היינו ת"ק פי' ת"ק דריש פרקין דמי שהוליחוהו נכרים חין לו חלח ד' חמות ואע"ג דאינם מענין אחד מ"מ פריך דחכמים דפליגי ארבי יוחנן בן נורי לא היה להם להזכיר ד' אמות אלא אין לו אלפים ומסתמא דיש (ג) לו ד׳ אמות לכל רוח: בופן ג' אמות. וא"ת אמאי בעינן גבי היוק ראייה מחילה ד' אמות בהשותפין (ב"ב דף ב:) וי"ל דפעמים שיש גבשושית סמוך לכותל ופעמים נמי שמגביה עקיבו ועומד על אלבעות רגליו ועוד הא דאמר הכא גופו ג' אמות היינו בלא ראשו וכן משמע בהמלניע (שבת דף זב.) דאמר המוליא משוי למעלה מיו"ד חייב שכן משא בני קהת דאמר מר ארון תשעה וכפרת טפח וגמירי כל טונא דמידלי במוטה חילתא מלעיל ותרתי תילתי מלתתא אישתכת דלמעלה מי׳ הוה קאי (ד) ובכתף היו נושאים אותו ודל מי״ח טפחים ב׳ תילתי דארון וכפרת היינו ששה וב' שלישי טפח ונשתיירו עד הקרקע י״א טפחים ושליש אבל אם אדם עם ראשו רה י״ח טפחים יגיע הארון עד למטה מיו״ד דראש ולואר מחזיק יותר מטפח ושליש וגבי כוכין בעינן נמי ד' אמות בפרק המוכר פירות (ב"ב דף ק:) היינו עם ראשו ועובי דפי הארון ושיעור מקוה דהוי אמה על אמה ברום שלש אמות לאו משום שלא יהא גובה האדם יותר מג' אמות אלא משנכנס במים המים עולין וגם קלת ירכין ראשו והא דכתיב בתרגום מגילת הסתר פרשנדתה אינטליב על תלת אמין וכן כולם התם

: י קטועי ראש הוו ופתוחות לרה"ר. דמי למו הכי אותם שיש להם דריסת הרגל על חבירתה אוסרת עליה:

להו חדא אמר רב יהודה י כגון שנתנה אמצעית עירובה בזו ועירובה בזו ורב ששת אמר אפילו תימא שנתנו עירובן באמצעית הכגון שנתנוהו בשני

בחלר אמלעית וכו") וקס"ד כגון שנתנו שתיהן עירובן באמלעית שזהו משפט עירובי חלירות סתם חלר יש בה בחים הרבה ולריכות בני הבתים לערב יחד לפי שהבית מיוחד לכל אחד והחלר רשות כולן ואסור להוליא מרשות לרשות דהיינו מן הבתים לחלר בלא עירוב ומניחים אותו באחד מן הבתים וכשהחלר פתוחה לחלר אחרת ורולין לעשותן רשות אחת נוטלין העירוב שגבו מן הבתים ונותנין אותו באחד מבתי חלר אחרת: וכי הדרה אמלעים ועירבה בהדי אידך שליחוחה דחילונה עבדה לא גרסינן הכא עד לקתן [ע"ב]: שנסנה אמלעים עירובה בוו ובוו. דדמים אמלעית כאילו דרה בהן ואין דיורי חילונות באמלעית למימרא דכי הדדי נינהו: בשני

שנא הכא דלא פלגיתו ומאי שנא התם בעלמא פלגיתו עלי. ורבנו. התם בחצירות לא אוושי דיוריז. כלומר יתכז שישכחו חיישינן דילמא מטלטל ולאו אדעתייהו. ושתים החיצונות אסורות זו עם זו. אקשינן עלה אמאי כיון דערביה לה חדא מן החיצונות בהדי אמצעית, הויא לה כאילו הכא דרה לישתריא בהדי אמצעית. ופריק רב יהוד' כגון שנתנה האמצעית עירוב בזו ובזו דלא מכרעא היכא היא דיירה. רב ששת אמר אפי' תימא שנתנו עירובן אחת מהן באמצעית וכגון שנתנו בו מחילה של ברול נמי עיילי בה מיא. מתתאי דהא סתם מחילה י׳ טפחים היא ולא מטיא עד קרקעית המים ואפילו מגעת לקרקעית המים אי אפשר שלא יכנסו המים מתחתיה: אלא משום. הכי מחייך עליה: דקל הוא שהקילו חלמים במים. במחילה כל דהו ובלבד שיהא

בה י' מהניא בה ואע"ג דעיילי בה מיא מעילאי ומתתאי: כדבעא מיניה רבי טבלא כו'. וכי היכי דמחילה תלויה מהניא מחילת הקנים נמי מהניא דמה לי מיערבי מיא מתתאי מה לי מיערבי בין קנה לחברו: היינו תנא קמא. ר' יהודה דאמר [מה.] לאיזה רוח שירנה יש לו ד׳ אמות היינו תנא קמא רבנן דפליגי עליה דר' יוחנן בן נורי: שמונה על שמונה איכא בינייהו. דרבנן סברי ד' לכל לדדין היינו שמונה על שמונה ור' יהודה סבר לחד רוח ותו לא כדקתני ומודה ר' יהודה לר׳ אליעזר שאם בירר לו שתים לכאו ושתים לכאן שאין יכול לחזור בו וכן אם בירר ארבעתן לרוח אחת: מחלוקת. דר׳ מאיר דשרי שמונה על שמונה להילוך: לרבי יהודה מלומלמות ולרבי מאיר גדולות דפישוט ידים ורגלים יותר מאמה הוא: באמה דידיה. איש לפי מה שגופו ארוך יש לו ד' אמות באמתו הארוכה: של קדש. לכל אדם אמות שוה של ו׳ טפחים בינונים למידת שתי אמות שהיו בשושן הבירהף שנעשו למידת אמתו של משה: גבי יש שאמרו. משנה היא (א) במס' כלים (פ' י"ו משנה יא) יש שאמרו הכל לפי מה שהוא אדם מלא קומצו מנחה מלא חפניו קטרת מלא לוגמיו ביום הכפורים ובמזון שתי סעודות לעירוב וליתני נמי ד' אמות ליוצא חוץ לתחום: אי הוה דייקינן כולי האי. בכולי הש"ם לא הוי מצינו לתרוצי כל דיוקי ולא הוה תנינן: משום דחיכה נגם בחיבריו. שגופו בינוני ואמתו קלרה ולא סגי ליה באמה דידיה ובעי למיתב ליה באמה של קדש: היו שנים כו'. מתניתין פרישנא לעילו: מאי שנא התם דפליגיתו. דאמרו רבנן לקמן" בשמעתין שלשתן אסורין לטלטל זו עם זו: חושי דיורין. דיורי החלרות רבים ולא ידעי כולן להזהר ואתו לטלטולי כלים ששבתו בחיצונה לתוך חיצונה אחרת דרך אמצעית: הכא. גבי ג' אנשים יכולין החיצונים ליזהר דהא מועטין נינהו ולא אוושי: שתים החילוגות אמורות זו עם זו. כלים ששבתו בזו אסור להכנים לזו דרך אמנעית שנמנא שינאו מרשותן לרשות האסור להן: ה"ג אמאי כיון דערבי חילונות בהדי אמלעית הוו להו חדא. חי (ולישתרו כולם דדמי כמאן דדיירי התם דומיא דבני חלר שעירבו ויהבי כולהו עירובן בבית אחד דדמו כאילו דרו כולהו באותו בית וחצר דההוא בית הויא ומשתרי

לעיל מו. שבת קכה: בינהלט., ב) [ברכות טו: וש"נ], ג) שבת קא. לעיל יב. טו: א) שבנו קמו. לפיל יכו טוי. לקמן פו:, ד) [לעיל ל: כלים פי"ז מי"א], ה) [פסחים פנו. ו) ומה. ד"ה היוז. ו) [דף מט.], ה) רש"ל מ"ו, ע) ווע"ע תוס׳ פסחים פג. ל"ה כ"ש עוד שם הטו: ד"ה ל"ה המזבח], י) ווע"ע תום׳ פסחים קט: ד״ה ברום],

תורה אור השלם רְאוּ כִּי יְיָ נְתַן לְכֶם הַשַּׁבְּת עַל כֵּן הוּא נְתַן לכם ביום הששי לחם יוֹמְיִם שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיוּ אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ ביום השביעי: שמות טז כט

הגהות הב"ח

רש"י ד"ה גבי יש אמרו משנה היא. נ"ב לעיל דף ל ע"ב מייתי לה מלמודא: (3) תום' ד"ה רבי יהודה וכו' דאלפים דרבי יוחנן ב"ג הוו לכל רוח דהיינו ד' אלפים: (ג) בא"ד ומסממל דים להם ל"ח ומשני דהכא ארבע אמות לכל כוק: נומו דבכתף היו נושאים:

מוסף רש"י

נהרות המושכין. היינו סתס נהרות שיש להם משך להלאה ממקום מקור נכיעסן, רמינינות הגורמין, וחץ יולחן מגוחות נכיעסן לימשן מלס, הרי הן כרגלי כל אדם. אין להם שום ביסה לא במקומן ולא ביסה לא במקומן ולא מהמלא, אלא כל אדם מולמו, דרו שיי היו שומו ביולח שומים מחלל, אלא כל אדם מולמו, דרו שיי היו שומים ברו שיים ביולח שומים ברו שיים ביולח שיים שומים ברו שיים ביולח שיים שומים ברו שיים ביולח של ביולח שיים ביולח של ביולח שיים ביולח ביולח שיים ביולח שיים ביולח שיים ביולח שיים ביולח מוליכן ברגליו, דכל מידי דנייד לית ליה שביתה ביצה למ. ואפילו הן של 'חיד חינו כרגליו (לעיל מו.) ואע"פ שבא מחוץ לתחום כל אדם מוליכן לתקום שעירב לו לילך קכא:). מחיצה מהו שתתיר בחורבה. שדרך להיות נה מחילות שנפלו תחתיהו מחילות שנפלו תחתיהן וקיימות מלמעלה וחלויות, לטלטל שתתיר בחורבה שלא תהא כפרונה לרה"ר (שבת קא.). אלא במים. כגון גוחטרא שהיא למעלה מן הים דתנן (לקמן פו:) דעושה מחינה חלויה וממלא, וכן בור שבין שתי חלרות וחלקו במחילה תלויה מלמעלה, ממלא זה מכאו ווה מכאו. ואע"פ עירנו (שבת קא:). לפי מה שהוא אדם. ואין שיעורן שוה בכל (לעיל ל:).

רבינו חננאל

מחיצה של ברזל להתיר המים, חציין לתחום זה וחציין לתחום זה. מחיך . עלה ר' יוסי בר' חנינא.

סבר לה כר׳ יוחנ׳ בז נורי דאמר חפצי הפקר קוניז שביתה. והני מיא קנו שביתה. ור׳ יוסי סבירא ליה לקולא. כל דמתנא טבו זה כדו הוד בן נודר אמנה חבב חופק הקבן סבותות הוד כא קום ביותרות המשפקין המעינות הנובעין היה הן כרגלי כל להו לחומרא אחרץ עליד. אלא אמאי מחיך משום הא דתניא בהדיא נהרות המושפקין ומעינות הנובעין היה הן כרגלי כל אדם. ודילמא מיא דבחרס שבין שני תחומי שבת מכונסין הוו, ומשום הכי תני דקנו שביתה. אלא למה הוה מחיך משום דא' צריךמחיצה של ברזל, ואגן קיימא לן שהקילו חכמים על המים דאפילו תלוה מחיצה מתרת. מתנני וחכמ' או' אין לו אלא ארבע אמות. ואקשינן היינו תנא קמא דתנן מי שהוציאוהו גוים או רוח רעה אין לו אלא ארבע אמות, ש"מ דכל השבת שלא לדעת אין לו אלא ארבע אמות. ופריק רבא שמונה על שמונה איכא בינייהו. והכין הוא בונכא דמתני

בה הכא נמי דמו כמאן דדיירי כולהו